

***АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО
СУПРОВОДУ ТА РОЗВИТКУ
СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ***

*Матеріали VI Всеукраїнської наукової
електронної конференції*

(м. Київ, 26 жовтня 2023 р., Україна)

Київ 2023

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
І СПОРТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ**

**Актуальні проблеми
психолого-педагогічного супроводу та
розвитку суб'єктів спортивної діяльності**

**МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ЕЛЕКТРОННОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м. Київ, 26 жовтня 2023 р., Україна)**

КИЇВ – 2023

УДК 796.01+378:159.9

ББК 74.00я88

**Друкується згідно з рішенням Вченої ради Національного університету
фізичного виховання і спорту України
наказ № 286 - заг. від 31.08.2023р.**

**Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку
суб'єктів спортивної діяльності:** Матеріали VI Всеукраїнської наукової
електронної конференції (м. Київ, 26 жовтня 2023 р.) / Відповід. ред.:
Т. М. Булгакова. – Київ, 2023. – 145с.

Збірник містить тези учасників VI Всеукраїнської наукової електронної конференції «Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» (26 жовтня 2023 р.). Матеріали розкривають результати досліджень студентів-початківців та науковців у сфері психології, педагогіки, фізичного виховання і спорту. В тезах висвітлюються такі напрями: актуальні напрями психологічного забезпечення та супроводу в фізичному вихованні і спорті, педагогічні аспекти підготовки та розвитку суб'єктів спортивної діяльності, рухова активність та психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя.

Матеріали збірника призначено для студентів (бакалаврів та магістрів), молодих вчених, науковців і практиків, які цікавляться проблематикою психолого-педагогічного супроводу суб'єктів спортивної діяльності.

Редакційна колегія:

Петровська Т. В., к. пед. наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки
Воронова В. І., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Гринь О. Р., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Фольварочний І. В., доктор пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Булгакова Т. М., к. пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Жукова Г. В., к. пед. наук, старший викладач кафедри психології і педагогіки

***Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність
наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.***

ЗМІСТ

I. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СУПРОВОДУ В ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ І СПОРТІ

Булгакова Тетяна, Терещенко Алла ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ І ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ НЕВРОТИЧНИХ ПОРУШЕНЬ У СПОРТСМЕНІВ.....	10
Ганага Ольга, Петровська Тетяна, Федорчук Світлана ТВОРЧА УЯВА ЯК КОГНІТИВНИЙ РЕСУРС КІБЕРСПОРТСМЕНІВ.....	12
Гринь Олександр, Ляшенко Олена ТРЕНЕР ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ З ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ.....	14
Зливков Валерій МОТИВАЦІЯ СПОРТСМЕНІВ ДО УЧАСТІ В ТРЕНІНГАХ.....	16
Кириленко Таїса ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА В СПОРТІ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	17
Ковальов Антон ФАКТОРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ МОТИВАЦІЮ ПРОДОВЖЕННЯ СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ У ПЛАВАННІ.....	18
Колеснік Ірина. Салямін Юрій ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ ФАКТОРІВ НА УМОВИ ТРЕНУВАННЯ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ТЕМПЕРАМЕНТУ В ГІМНАСТИЦІ СПОРТИВНИЙ.....	21
Korobeinikova Lesia, Berezna Alina, Korobeynikov Georgiy, Korobeinikova Ivanna, Kokhanevich Anatoliy STRESS AND DECISION MAKING IN WRESTLERS.....	22
Краснонос Валентина, Ковальчук Вікторія ЦІНІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ І ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ У ХУДОЖНІЙ ГІМНАСТИЦІ.	23
Крикун Олена, Воронова Валентина, Федорчук Світлана ПЕРЕДЗМАГАЛЬНА ОСОБИСТІСНА ТРИВОЖНІСТЬ У СПОРТСМЕНОК В ЧЕРЛІДЕНГУ.....	25
Лінник Юрій ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ.....	27
Лукомська Світлана ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ СПОРТСМЕНІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	28
Лю Цзяле, Єременко Наталія АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ДО ЗАНЯТЬ РУХОВОЮ АКТИВНІСТЮ ЗАСОБАМИ ВОДНИХ ВИДІВ СПОРТУ.....	30
Максимов Станіслав, Воронова Валентина, Денисенко Владислава, Максимова Юлія ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ В АКРОБАТИЧНОМУ СКЛАДІ, ЯК ФАКТОР СПРАЦЬОВАНОСТІ АКРОБАТИВ-ПАРТНЕРІВ.....	32

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ДО ЗАНЯТЬ РУХОВОЮ АКТИВНІСТЮ ЗАСОБАМИ ВОДНИХ ВИДІВ СПОРТУ

Лю Цзяле, Єременко Наталія

Національний університет фізичного виховання та спорту України, м. Київ

Актуальність дослідження. У цій роботі ми показали недостатність рухової активності школярів та молоді. Розкрили користь водних видів спорту на сучасному етапі розвитку системи освіти показали що все дедалі гостріше постають проблеми рухової активності школярів. Таки проблеми як війна погіршення екології, неповноцінне харчування, все це спричиняє системне погіршення здоров'я дітей, які навчаються у школах [2,6].

Присутність вмотивованого залучення до регулярної рухової активності дітей всіх вікових категорій є недостатньою, щоб до завершення шкіл вони усвідомлено займались оздоровленням власного організму та вели здоровий спосіб життя.

Сучасні вимоги до шкільної програми, особливо для учнів старших класів, негативно відображаються на загальному самопочутті учнів. Накопичення втоми, психоемоційне перенавантаження та інші негативні фактори – негативно відображаються на загальному стані юнаків. Це дуже є актуальними і питання про відновлення фізичної та розумової працездатності, а також підтримання здоров'я на безпечному рівні, а також покращення фізичного розвитку старшокласників.

В науковій літературі існує багато досліджень присвячених вивченню інноваційних підходів до залучення учнів старшої школи до фізкультурно-оздоровчих занять під час дозвілля, питання підвищення мотивації та залучення до рухової активності юнаків вивчене не достатньо, що й обумовлює актуальність теми [1,2,3].

Такі заняття проходять одночасно в двох середовищах – повітряному і водному, на природних та штучних водоймах та в змінених погодних умовах, що робить їх засобом оздоровлення, загартування, підвищення сили і витривалості. Завдяки впливу на механізми кисневого забезпечення організму заняття є універсальним видом аеробної роботи. Активні вправи, перебування на відкритому повітрі, сприяють стимуляції термо-регуляційних механізмів, що в свою чергу активізують імунні процеси організму людини. Заняття біля водного середовища впливають на психоемоційний стан організму та підвищують стресостійкість молодого організму до несприятливих факторів [4,5].

Веслування на човнах «Дракон» – це вид оздоровчо-рекреаційної рухової активності, в якому необхідне поєднання сили, витривалості, сміливості та технічної майстерності. В науковій літературі існує багато досліджень, присвячених вивченню інноваційних підходів до залучення студентської молоді до оздоровчо-рекреаційних занять під час дозвілля.

Веслування – це вправа для всього тіла. Воно допомагає нарощувати і тонізувати м'язи, покращує роботу серцево-судинної системи та підвищує витривалість. Він ефективний і застосовний для людей будь-якого віку, тому що не напружує суглоби.

Але, не зважаючи на всі фактори, що перераховані вище, ми можемо констатувати, що різні види аква-рекреації, а особливо, фізкультурно - оздоровчі заняття веслуванням, не користуються популярністю та попитом серед старшокласників. Основними причинами які стоять на заваді є розвиток лише напрямків спорту вищих досягнень, відсутність інформаційного висвітлення, мала кількість кваліфікованих фахівців, не досконала структура організаційно-методичного управління різновидами веслування. Варто зазначити, що в Україні відсутні такі структури, як фізкультурно-оздоровчі веслувальні клуби [1,6].

Результати дослідження. Вивчали мотиви та інтереси до занять водними видами спорту та акварекреації студентської молоді у різних навчальних закладах України. Студентам була дана характеристика різних водних видів спорту та видів акварекреації таких як, академічне веслування; веслування на байдарках і каное; веслування на човнах «Дракон»; веслувальний слалом; Sup-бордінг. Серед опитуваних, чи хотіли б ви у вільний час

спробувати такі водні види спорту та видів акварекреації, майже 90% опитувані відповідали, так звичайно було б цікаво.

Обравши один із видів акварекреації, є можливість задовольнити потреби в активному відпочинку, підвищенні рівня фізичного стану, підтримки фізичної форми, або ж просто насолодитися природою і отримати задоволення від фізичних навантажень.

Заняття різними видами акварекреації підходить для людей різного віку та фізичної підготовки, слід тільки правильно підібрати навантаження.

Провівши наше опитування вже вдруге вивчивши інтереси і мотиви молоді до занять рідними видами рухової активності і в тому числі водними, виявили яким чином можливо збільшити інтерес:

- проводити якомога більше спортивних заходів та змагань в місті з різних видів акварекреації (на спортивне свято збирається 30 % міста), це дає популяризацію виду рухової активності);
- реалізувати заходи в центрі міста де велика кількість відпочиваючих з можливістю залучення всіх відвідувачів;
- реклама про те, що ви теж можете займатися цим видом рухової активності, а також розповсюдження інформації у засобах масової інформації, Інтернеті по заходи які відбуваються у місті;
- заохочення через преміювання тих хто займається різними видами рухової активності та виступає на змаганнях.

Таблиця 1.

Що може мотивувати вас до занять водними видами спорту?

Мотивувати до занять водними видами акварекреації	% відповідей
Розширення знань по цей вид рухової активності	45%
Академічне заняття або факультатив з водних видів спорту та акварекреації	15%
Можливість виступати на змаганнях різного рівня	8%
Нам це не цікаво	2%
Займаюся іншими видами	20%
Хотіли б спробувати	10%

Висновки: можна сказати що саме водні види акварекреації не дуже популярні серед школярів, але коли вони дізнаються більш детально про види, стають більш зацікавлені, тому потрібно активно проводити пропаганду здорового способу життя серед молоді та популяризувати різні види рухової активності та акварекреації.

1. Андрєєва О. Аналіз мотиваційних теорій у сфері оздоровчої фізичної культури та рекреації. Теорія і методика фіз. виховання і спорту. 2000:2.81-84.
2. Підгайна В. Аналіз мотиваційних пріоритетів до оздоровчо-рекреаційної рухової активності юнаків 16-17 років. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2017:4:84-87.
3. Єременко НП. Характеристика водних видів спорту як засобів оздоровлення. В: Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення. Матеріали III Всеукр. наук.-практична конференція з міжнародною участю; 16-17 лютого 2012; Львів. Львів; 2012. 216-219.
4. Єременко Н, Ковальова С, Бобренко С. Сучасні підходи до формування культури здоров'я студентів в процесі фізичного виховання. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. праць. Вінниця: ТОВ «Планер»;2019; 7(26):57-63.
5. Єременко НП, Ковальова НВ, Ужвенко ВА. Психічне здоров'я студентської молоді України під час війни: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-

конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: зб. наук. пр. Переяслав. 2023;92:90-93.

6. Мазурчук ОТ. Мотивація молоді до ведення здорового способу життя через використання сучасних і нетрадиційних підходів до проведення занять фізичного виховання. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві; 2013;2:79-82.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ В АКРОБАТИЧНОМУ СКЛАДІ, ЯК ФАКТОР СПРАЦЬОВАНОСТІ АКРОБАТИВ-ПАРТНЕРІВ

Максимов Станіслав, Воронова Валентина, Денисенко Владислава,
Максимова Юлія

Національний університет фізичного виховання та спорту України, м. Київ

Вступ. Проблема сумісності та спрацьованості у спортивної діяльності – одна з актуальних у психології спорту. Особливо це стосується спортивної акробатики, де партнери виконують складні за координацією сумісні рухи, що оцінюються. Успішна тренувальна та змагальна діяльність акробатів залежить від їх технічної та психологічної спрацьованості. До технічної спрацьованості можна віднести успішне виконання акробатичним складом сумісних балансових та вольтижних вправ. Перше демонструє рівень статодинамічної стійкості системи тіл при виконанні акробатичних пірамід, друге – взаємодію партнерів при виконанні кидку та лову нижнім партнером (партнерами) верхнього. Психологічна спрацьованість – ефект поєднання та взаємодії партнерів, який дозволяє досягати високої успішності спільної роботи та задоволеності своєю працею та один одним. Практичний досвід показує, що нехтування питаннями психологічної атмосфери, що має особливе значення у спортивній акробатиці, призводить до конфліктів, непорозумінь між партнерами та, як наслідок, до розкомплектування акробатичного складу. В свою чергу, питання щодо психологічної спрацьованості партнерів в акробатичних складах розкрито недостатньо. Таким чином, **метою** нашого дослідження було виявлення наявності або відсутності зв'язку між психологічною атмосферою та спрацьованістю у акробатичних складах.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, даних мережі Інтернет; методи психологічної діагностики; стабілографічні методи дослідження; біомеханічні методи дослідження; педагогічні методи дослідження (педагогічне спостереження, педагогічне тестування,); методи математичної статистики.

Результати дослідження. Одним із завдань нашого дослідження було вивчення особливості взаємодії спортсменів при одночасно виконуваної спільній діяльності (контактної). На прикладі дослідження роботи акробатичних складів (чоловічих пар) спробували виявити критерії сумісності партнерів. Показниками спрацьовування парно-групових складів були:

1) *тривалість засвоєння нових елементів* (елемент вважався засвоєним за умови, що його виконання відбувалось у композиції (актуалізована навичка), зафіксовано кількість витрачених підходів);

2) *стабільність виконання парних елементів* (визначено відсоток вдало виконаних групових елементів із загального числа);

3) *спрацьованість партнерів за даними стабілографічних показників* (виявлено довжину статокінезіограми та швидкість переміщення ЦТ на опору при виконанні стандартної піраміди);

4) *узгодженість взаємних дій акробатів за даними біокінематичних показників* (досліджено включення у роботу біолонок нижніх та верхніх партнерів при виконанні вольтижної вправи).

Kyiv 2023